

Politik Bilim

TAFTIE Başkanlığı Türkiye’de

Aykut Göker

Bu hafta da, yine iyi bir şeyden, 2007 yılı için **Avrupa Teknoloji Uygulama Birliği (TAFTIE)** Başkanlığı’na Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (**TTGV**) Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Yüce’nin seçilmiş olmasından söz edeyim. TTGV, 1997’de, TÜBİTAK ve KOSGEB’i de temsilen TAFTIE’ye kabûl edilmişti ve Yüce, o yıldan bu yana TAFTIE Yönetim Kurulu Üyesi’ydi. Bu seçim, TAFTIE sekreteryasının sorumluluğunu da 2007’de TTGV’nin üstleneceği anlamına geliyor.

TAFTIE NE İŞ YAPAR?

TAFTIE, ülkelerinin ulusal inovasyon programlarından sorumlu, 16 ülkeden 17 örgütü çatısı altında toplayan ve bu örgütlerin, deneyimlerini kendi aralarında paylaşarak uygulama örneklerini birbirlerinden öğrenmelerini ve Avrupa düzeyinde işbirliği yapabilmelerini sağlayan bir kuruluş. AB ile yakın ilişkileri olan TAFTIE’nin diğer üyeleri Almanya, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Macaristan, Norveç ve Portekiz’den.

Bu ülkelerin çoğu, ulusal inovasyon ve teknoloji programlarının uygulanması; firmaların ARGE ve inovasyon faaliyetlerinin desteklenmesi konularında, Türkiye’ye göre, daha geniş bir bilgi ve deneyim birikimine sahip. Bu birikimi temsil eden TAFTIE üyelerinden öğrenebileceğimiz epeyce uygulama örneği var. Bunları öğrenebilmenin iyi bir yolu, kanımca, TAFTIE ve benzeri kuruluşlarda sorumluluk üstlenebilmekten; bu tür kuruluşların çatısı altında yürütülen ortak faaliyetlere etkin olarak katılabilmekten geçiyor. Onun için, TAFTIE üyelerinin çoğuna göre daha küçük ölçekli bir kuruluş olan TTGV’nin ve onun adına hareket eden Sayın Yüce’nin böylesi bir sorumluluğa tâlip olması ve kabûl görmesi Türkiye açısından sevindirici bir nokta.

TAFTIE ÜYELERİ..

‘Ölçek’ dedim de; TAFTIE’nin bazı üyelerine göz atarsak, ne demek istediğim daha iyi anlaşılacak. Örneğin, bunlardan, Sanayi Bakanlığı’nın desteğindeki Fransız İnovasyon Ajansı (**ANVAR**) 1979’dan bu yana sanayi kuruluşlarına inovasyon yardımı yapıyor; yaklaşık 500 eleman çalıştırıyor; 2005’teki bütçesi 289 milyon Avro. İspanya’dan katılan, Sınâî Teknoloji Geliştirme Merkezi’ni (**CDTI**) devlet 1977’de kurmuş; yaklaşık 150 eleman çalıştırıyor; yönettiği ulusal ve uluslararası programların yıllık bütçesi 240 milyon Avro. Ulusal inovasyon programlarını yürütmekle de görevli bir kamu kuruluşu olan Yeni Teknolojiler, Enerji ve Çevre ile ilgili İtalyan Ulusal Ajansı (**ENEA**) yaklaşık 3000 kişilik bir kadroya sahip; 2004 bütçesi 370 milyon Avro. Misyonu İrlanda sanayiine rekabet üstünlüğü kazandırmak olan **Enterprise Ireland** da bir kamu kuruluşu; 973 eleman çalıştırıyor; 2004’teki bütçesi 234 milyon Avro. Yine bir kamu kuruluşu olan Avusturya Araştırma Teşvik Ajansı (**FFG**) toplam 180 eleman çalıştırıyor; 2005 bütçesi 370 milyon Avro.

Hollanda’dan katılan, Ekonomik İşler Bakanlığı’na bağlı **SenterNovem**, hükûmetin teknoloji, enerji ve çevre alanlarındaki politikasını uygulamakla görevli; sürdürülebilir gelişme ve inovasyon alanında hizmet veren 1250 kişilik bir kadrosu var; 2005 bütçesi 1,5 milyar Avro. Fin sanayii ve hizmet sektörlerinin rekabet yeteneğinin teknolojik açıdan gelişmesini teşvik etmekle görevli Finlandiya Ulusal Teknoloji Ajansı (**TEKES**) 320 eleman çalıştırıyor. Ajansa 2004 yılında devlet bütçesinden 415 milyon Avro tahsis edilmişti; 2005 içinse 430 milyon Avro. Ajans ayrıca, her yıl AB Yapısal Fonları’ndan 5-10 milyon Avro kullanıyor. Belçika’dan katılan iki kuruluşun biri olan ve Flâman sanayiinin ARGE faaliyetlerini

destekleyen Flâman Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Destek Enstitüsü (**IWT**) 2003 yılı verilerine göre, 114 eleman çalıştırıyor; 240 milyon Avro'luk bir bütçeye sahip. Diğer üyelerin imkânları bunlara göre daha az; ama, verdiğim örnekler, TAFTIE'nin niteliğı konusunda genel bir fikir edinmek için, sanıyorum, yeterli.

Avrupa'da inovasyonu desteklemeye yönelik, hükümetler arası bir girişim olan **EUREKA**'nın Dönem Başkanlığı'nı 1999 yılında üstlenen ve bu görevi başarıyla yürüten TÜBİTAK-TİDEB'in o dönemdeki Başkanı Doç. Dr. Cemil Arıkan ve çalışma arkadaşlarından sonra, 2007 için TAFTIE'nin Dönem Başkanlığı'nın üstlenilmesi, Türkiye açısından yeni bir deneyim; yeni bir kazanç olacak.

<http://www.inovasyon.org>

CBT. 21 Ocak 2006